

under den foregaaende Behandling af denne Sag, at man næsten maa opgive ethvert Haab om at komme til Enighed, og jeg troer ikke, at det vil være muligt at drage disse forskjellige Standpunkter frem uden paany at bringe Alt i Forvirring. Var dette ikke Tilfældet, kunde der efter min Mening være Høie til at gjøre ganske andre Synspunkter gjældende end dem, som den ærede sidste Daler har villet fremdrage. Jeg skulde da for mit Bedkommende først fremhæve, at den Provinds af Landet, som navnlig skulde høste Fordeel af det Foretagende, hvorom det foreliggende Lovforslag handler, har et saa uafviseligt Krav paa Statens Understøttelse, at det er temmelig besynderligt, at en saa lang Arvække har kunnet hengaae, uden at disse Krav have kunnet skaffe sig vægtige Stemmer her i Salen, hvilket jeg kun kan tilskrive den Omstændighed, at det har været en saa affondret og mindre betydelig Deel af Landet, at den ikke har kunnet finde sine talentfulde Forvarere og Talsmænd. Naar man seer hen til, hvad der er udført i andre Dele af Landet for at lette Communications- og Samsørbidelsesmidlerne og Landets Opkomst, og man saa seer hen til denne Deel af Landet, tør jeg uden Overdrivelse sige, at man maa forbausnes over, hvor fuldstændigt forsømt denne Deel er bleven. Medens man farer med Jernbanefart fra den ene Deel af Landet til den anden, har man paa Thy endnu den skandaløse Tilstand, tør jeg sige, at man maa ligge en 3—4 Dage med Heste og Vogn for at komme over et Færgefæst paa en 1,000 Alen. Det er Noget, der jevnlige hændes, at man maa ligge 4—5 Dage, uden at kunne komme over paa Grund af de usle Communicationsmidler. Og hvorfor? Fordi den velvise Regjering i tidligere Tid har truffet saadanne bindende Forpligtelser overfor Egnens Beboere, at de ikke engang ere berettigede eller istand til at forstærke sig en bedre Tilstand, og disse forældede Tilstande har Befolkningen maattet lide under, uden at Staten paa et eneste Sted har gjort det Allermindste for at hjælpe dem bort fra denne Tilstand. Naar man er gaaet saavidt, at man har kaldt det en ulykkelig Befolkning, saa er dette vel et stærkt Udtryk, men det er

ikke for Meget i dette Tilfælde; den har endogsaa villet kjøbe sig ud ved store Bidrag, og den har gjort Mere, end hvad man med Ret og Billighed kan fordrige ligeoverfor Staten, som i alle andre Retninger af Landet har gjort saa uhyre Offre for at lette Communicationsmidlerne. Jeg er overbevist om, at man er fuldt berettiget til at fordrige, at hele Foretagendet gjøres udelukkende for Statens Regning, men naar Beboerne endog have været villige til at tage Halvparten af Udgifterne, og naar de hellere ville gjøre Offre end leve under saa utaalelige Tilstande, saa tror jeg, at vi kunne takke Gud, naar vi omsider paa denne Maade kunne komme bort fra denne Tilstand. Det Synspunkt, som det ærede Medlem har gjort gjældende, at Hartkornet er den ufordeelagtigste Maalestof for Beskatningsønnen, kan jeg vel til en vis Grad indrømme, men jeg troer, at han maa indrømme mig, at „pr. Hoved“ er en endnu værre Maalestof, thi jeg mener, at der er en langt større Forskjellighed mellem Landets forskjellige Individuers eller Hoveders Gyne til at skatte, end der er mellem Landets forskellige Tønder Hartkorn i samme Retning. Hvad Kjøbstæderne angaaer, da kan neppe med Høie siges, at disse i Almindelighed have stor Interesse i dette Foretagende; der er maaskee kun en eneste Kjøbstad, — jeg siger „maaskee“, thi det er ikke afgjort, i hvilket Omfang det virkelig finder Sted, men maaskee kan man sige det — der kan fremhjelpes ved Forslaget; det er Nykjøbing paa Mors. Denne By har gjort saa imødekommende Tilbud og er ved de Betingelser, som ere stillede i Loven for Nykjøbing Byes Bedkommende, efter min Anstuelse, bleven saa haardt medtaget, at man ikke med Billighed kan fordrige Mere af den. Hvad Thisted angaaer, da kan jeg ikke udregne, i hvilken Retning den skulde kunne have Fordeel af Lovforslaget. Med Hensyn til Byen selv og dens Omegns Ernæring og Erhverv gaaer den og maa den fremdeles vedblive at gaae ad Soveien, og jeg kan da ikke indsee, at Lovforslaget vil komme Thisted Commune tilgode i nogen som helst Retning. Naar man tager Hensyn til, at saadanne Communer som Thisted, og